

ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ У БОРУ

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Веће научних области техничких наука

(Број захтева)

(Датум)

ЗАХТЕВ

за давање сагласности на одлуку о прихватању теме докторске дисертације и о одређивању ментора

Молимо да, сходно члану 48. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета", број 201/2018, 207/2019, 213/2020, 214/2020, 217/2020, 230/21, 232/22 и 236/22), дате сагласност на одлуку о прихватању теме докторске дисертације:

МОДЕЛОВАЊЕ УТИЦАЈА ОРГАНИЗАЦИОНИХ ФАКТОРА НА УПРАВЉАЊЕ ЗНАЊЕМ, ПЕРФОРМАНСЕ И ОДРЖИВО ПОСЛОВАЊЕ КОМПАНИЈА

НАУЧНА ОБЛАСТ: **Инжењерски менаџмент**

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног од родитеља и презиме кандидата: **Санела (Љубиша) Голубовић Корчоне**

2. Претходно образовање (назив и седиште факултета, студијски програм):

Технички факултет Бор, Инжењерски менаџмент

3. Година завршетка претходног нивоа студија: **2014.**

4. Година уписа на докторске студије: **2023.**

5. Назив студијског програма докторских студија: **Инжењерски менаџмент**

6. Датум подношења пријаве теме докторске дисертације: **16.03.2026.**

ПОДАЦИ О МЕНТОРУ:

Име и презиме ментора: **др Милица Величковић**

Звање: **редовни професор**

Установа у којој је запослен: **Технички факултет у Бору Универзитета у Београду**

Списак радова који квалификују ментора за вођење докторске дисертације:

1. Panić, M., **Veličković, Milica**, Voza, D., Živković, Ž., Virglerová, Z. (2019). The impact of enterprise risk management on the performance of companies in transition countries: Serbia case study. *Journal of Operational Risk*, 14(4), 105-132.

[IF (2021) = 0.645]

<https://doi.org/10.21314/JOP.2019.230>

2. Virglerova, Z., Panic, M., Voza, D., **Velickovic, Milica** (2021) Model of business risks and their impact on operational performance of SMEs, *Economic Research-Ekonomska Istrazivanja*, 35 (3), 1-18.

[IF (2021) = 3.080]

<https://doi.org/10.1080/1331677X.2021.2010111>

3 Fedajev, A., **Veličković, Milica**, Nikolić, R., Cogoljević, M., Remeikienė, R. (2022). The Factors of the shadow economy in the market and former command economies in the post-crisis period: is there a difference? *Engineering Economics*, 33 (3), 246-263.

[IF (2022) = 2.8]

<https://doi.org/10.5755/j01.ee.33.3.28417>

4. Panić, M., Živković, Ž., **Veličković, Milica** (2022). Assessing the impact of the non-economic factors on GDP per capita using MLRA and ANNs, *Economic Computation and Economic Cybernetics Studies and Research*, 56 (3), 187-201.

[IF (2022) = 0.9]

<https://doi.org/10.24818/18423264/56.3.22.12>

5. Živković, Ž. Panić, M., Fedajev, A., **Velickovic, Milica** (2023). The Challenges of Increasing the Copper Smelter Capacity on Ambient Air Quality in Bor (Serbia). *Water Air and Soil Pollution*, 234(82).

[IF (2023) = 3.8]

<https://doi.org/10.1007/s11270-023-06090-5>

6. Golubović Corcione, S., **Veličković Milica**, Fedajev, A., Puiu, S. (2026). The Factors affecting Knowledge Management and Organizational Performance. A Mediating role of Human Capital and Organizational Learning. *Strategic Management*, Article Accepted

[IF (2024) = 1.4]

7. Golubović Corcione S., **Veličković Милица**, Fedajev A., Voza, D., Panić, M., & Milićević, R. (2026). Knowledge Management, Corporate Social Responsibility, and Green Product Competitive Advantage: Empirical Evidence from Transitional Context. *European Journal of Sustainable Development*, 15(2). Article Accepted

[IF (2024) = 0.7]

Обавештавамо вас да је НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ ТЕХНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА У БОРУ на седници одржаној **30.04.2026.** размотрило предложену тему и закључило да је тема подобна за израду докторске дисертације јер садржи оригиналну идеју и да је од значаја за развој науке, примену њених резултата, односно развој научне мисли уопште.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Дејан Таникић

- Прилог
1. Одлука Наставно-научног већа о прихватању теме и одређивању ментора
 2. Извештај Комисије о оцени научне заснованости теме докторске дисертације

Напомена: Факултет доставља Универзитету захтев са прилозима у електронској форми и у једном писаном примерку за архиву Универзитета

Универзитет у Београду
Технички факултет у Бору
Број: VI/4-9-13
Бор, 30. 04. 2026. године

На основу члана 49. Статута Техничког факултета у Бору и члана 35. Правилника о докторским студијама на Техничком факултету у Бору, Наставно-научно веће Факултета на седници одржаној 30. 04. 2026. године, донело је

О Д Л У К У

I Прихвата се предлог о испуњености услова о научној заснованости теме докторске дисертације кандидаткиње **Санеле Голубовић Корчоне**, мастер инж. менаџмента, студента докторских академских студија студијског програма Инжењерски менаџмент.

II Одобрава се именованој израда докторске дисертације под називом: **„Моделовање утицаја организационих фактора на управљање знањем, перформансе и одрживо пословање компанија“.**

III За ментора се именује др **Милица Величковић**, редовни професор Универзитета у Београду, Техничког факултета у Бору.

IV Одлуку доставити надлежном Већу научне области Универзитета у Београду, ради давања сагласности на Одлуку о прихватању теме и одређивању ментора.

Доставити:

- ВНО Универзитет у Београду
- именованој
- студентској служби
- архиви

**ПРЕДСЕДНИК
НАСТАВНО- НАУЧНОГ ВЕЋА**

ДЕКАН

Проф. др Дејан Таникић

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ТЕХНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА У БОРУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Предмет: Извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације кандидаткиње MSc Санеле Голубовић Корчоне, мастер инжењер менаџмента.

Одлуком Наставно-научног већа Техничког факултета у Бору, бр. VI/4-8-8 од 26.03.2026..године, именовани смо за чланове Комисије за оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације кандидаткиње MSc Санеле Голубовић Корчоне, под називом:

„Моделовање утицаја организационих фактора на управљање знањем, перформансе и одрживо пословање компанија“

На основу материјала приложеног уз Захтев кандидаткиње, Комисија подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

1. Подаци о кандидаткињи

1.1. Биографски подаци

Санела Голубовић Корчоне (Corcione) рођена 08.04.1985. године у Књажевцу, где је похађала и Основну школу, док је средњу Економску школу, смер економски техничар, завршила у Пироту.

Технички факултет у Бору (Универзитет у Београду), завршила је 2010. године на смеру Индустијски менаџмент са просечном оценом 7.91/10 и оценом 10/10 на дипломском раду стекавши звање дипломирани инжењер индустријског менаџмента.

Након завршетка основних студија, школске 2010/11. уписала је мастер академске студије у трајању од годину дана на истом факултету, на смеру Инжењерски менаџмент. Мастер рад одбранила је 09.01.2014. године са оценом 10/10 и просечном оценом током студија 9.63/10 и тиме стекла звање мастер инжењер менаџмента.

Године 2022. стекла је Диплому сертификованог менаџера људских ресурса на Business Academy у Београду, да би 2023. године стекла прву међународну диплому Менаџмента људских ресурса из програма The Institute of Commercial Management – ICM, званичне канцеларије за квалификације Велике Британије (Ofqual).

Школске 2023/24. године уписала је по други пут докторске академске студије на Техничком факултету у Бору, Универзитета у Београду, на студијском програму Инжењерски менаџмент, са жељом да настави докторске студије започете 2014/15. године, које је морала због рада у иностранству да паузира. Током студија положила је све испите са просечном оценом 9.33/10.

Пре академске каријере стекла је значајно међународно професионално искуство радећи за компанију Carnival Cruise Lines у Мајамију (САД), где је у периоду од 2012. до 2022. године напредовала кроз више менаџерских позиција, од супервизора до хотел менаџера. Током

овог периода развила је богато искуство у вођењу тимова, управљању операцијама, и раду са међународним тимовима и интеркултуралној комуникацији.

1.2. Стечено научно-истраживачко искуство

Кандидаткиња MSc Санела Голубовић Корчоне од 2024. године ангажована је као асистент сарадник на смеру Бизнис и менаџмент, на Факултету савремених уметности у Београду, Универзитета Привредна академија у Новом Саду, где предаје курсеве из области економије и менаџмента.

Током пролећног семестра академске 2024/2025. године, кандидаткиња Санела Голубовић је учествовала у програму Еразмус+ програма мобилности за студенте докторских студија на Универзитету за бизнис и технологију у Тбилисију (Грузија), где је проширила своје знање из области менаџмента и пословања.

У досадашњем раду објавила је 7 (седам) научних радова, од којих је 1 (један) публикован у међународном часопису категорије M23, 5 (пет) су публикована у зборницима међународних конференција у целини (M33) и 2 (два) рада категорије M34. Такође, је аутор 2 (два) научна рада прихваћена од стране међународних часописа категорије M22 и M23.

1.3. Списак објављених, прихваћених и саопштених радова

1.3.1. Рад у истакнутом међународном часопису (M22)

1. **Golubović Corcione S., Veličković M., Fedajev A., & Puiu S. (2026).** Determinants of Knowledge Management and Organizational Performance: Mediation of Human Capital and Organizational Learning. *The Strategic Management journal*, doi: 10.5937/StraMan2600009G

1.3.2. Рад у међународном часопису (M23)

1. **Golubović Corcione S. & Jovanović, I. (2025).** The knowledge management process and its relation to organizational performance: a case study of carnival cruise lines. *Serbian Journal of Management*, 20(1), 223-245. <https://doi.org/10.5937/sjm20-51115>

2. **Golubović Corcione S., Veličković M., Fedajev A., Voza, D., Panić, M., & Milićević, R. (2026).** Knowledge Management, Corporate Social Responsibility, and Green Product Competitive Advantage: Empirical Evidence from Transitional Context. *European Journal of Sustainable Development*, 15(2), Accepted.

1.3.3. Саопштење са међународног скупа штампано у целини (M33)

1. **Golubović Corcione S., Veličković M., Fedajev A., & Ružić J. (2025).** Do knowledge management and green innovation contribute to the green transition in Serbian enterprises? XXI International May Conference on Strategic Management – IMCSM25 Proceedings, Bor, Serbia, pp. 521-533. <https://doi.org/10.5937/IMCSM25521G>

2. Ružić J., **Golubović Corcione S.**, & Jovanović I. (2025). Implementation of artificial intelligence in project-oriented organizations: A comparative analysis of Serbia and the region. In XXI International May Conference on Strategic Management–IMCSM25 Proceedings, Bor, Serbia, pp. 674-684. <https://doi.org/10.5937/IMCSM25674R>

3. **Golubović Corcione S.**, Veličković M., & Fedajev A. (2024). The impact of knowledge management on corporate sustainable development (CSD): The mediating role of green innovation. XX International May Conference on Strategic Management – IMCSM24 Proceedings, Bor, Serbia, Vol. 20, No. 1, pp. 167-179. <https://doi.org/10.5937/IMCSM24017G>

4. **Golubović Corcione S.**, & Jovanović I. (2024). The effect of IT tools on knowledge management practices in Carnival Cruise Lines: Moderating role of job position. 2nd LINK IT & EdTech24 International Scientific Conference, Belgrade, Serbia, Book of Proceedings, pp. 106-118. ISBN 978-86-87175-45-7. COBISS.SR-ID 162564361. <http://edtech.link-conference.org/>

5. Jovanović I., & **Golubović S.** (2019). The impact of the Knowledge Management factors on the Business performance of the "Carnival Cruise Lines". XV International May Conference on Strategic Management - IMCM19, Bor, Serbia, Volume VX, Issue 1, pp. 487- 497. ISSN: 2620-0597.

1.3.4. Саопштење са међународног скупа штампано у изводу (M34)

1. Veličković M., **Golubović Corcione S.**, Fedajev A., Voza D., & Panić M. (2025). The Relationship between Knowledge Management Practice and Product Competitive Advantage: Mediating effect of Corporate Social Responsibility. 9th Business Systems Laboratory International Symposium “Technology and Society: Boon or Bane?”. Book of Abstracts, pp. 36-38. ISBN: 9791298547605. <http://bslab-symposium.net/>

2. **Golubović Corcione S.**, & Jovanović I. (2024). The effect of IT tools on knowledge management practices in Carnival Cruise Lines: Moderating role of job position. 2nd LINK IT & EdTech24 International Scientific Conference, Belgrade, Serbia, Book of Extended Abstracts, pp. 28-29. ISBN 978-86-87175-47-1. COBISS.SR-ID 162564361. <http://edtech.link-conference.org/>

1.4. Оцена подобности кандидаткиње за рад на предложеној теми

У оквиру свог досадашњег рада као и истраживачким активностима, кандидаткиња MSc Санела Голубовић Корчоне је исказала значајну способност и самосталност за научноистраживачки рад у изучавању области управљања знањем, којој припада предложена тема докторске дисертације. Публиковани радови у научним часописима и саопштени на скуповима, указују да је кандидаткиња показала смисао и компетенцију да се бави сложеним теоријским истраживањима и дефинисањем модела који поред теоријског значаја имају и практичну примену. Објављени радови који су произишли као резултат научног рада кандидаткиње, суштински су повезани са научном облашћу којој припада тема предложене докторске дисертације, што је квалификује за успешан рад на предложеној теми.

На основу претходних чињеница, Комисија констатује да кандидаткиња испуњава формалне услове за рад на изради докторске дисертације као и научно-стручну усмереност

ка области којој припада предложена тема (инжењерски менаџмент: управљање знањем и моделовање), те се оцењује подобном за рад на предложеној теми докторске дисертације

2. Предмет и циљеви истраживања

2.1. Предмет истраживања

Растућа глобализација пословања и брзи технолошки напредак истакли су будуће друштво засновано на знању, у коме прикупљање, стварање, дистрибуција и примена знања подупиру економски раст и акумулацију капитала. У таквом окружењу, индустрије остварују конкурентску предност преваходно кроз ефикасан менаџмент и интеграцију знања. Као одговор на наведене изазове, развијен је концепт управљања познат као управљање знањем (КМ), који наглашава значај способности организације да учи, као и да креира, управља и вреднује свој интелектуални капитал. Управљање знањем се фокусира на управљање нематеријалном имовином организације (Yu et al., 2022). Служи као основа за иновације и развој нових производа (Abbas & Sağsan, 2019), значајно побољшавајући организационе перформансе. Емпиријски докази о ефикасним пословним праксама указују на то да предузећа са развијеним и снажним процесима управљања знањем остварују и дугорочно одржавају конкурентску предност на тржишту (Chaithanapat et al., 2022). У друштву заснованом на знању, однос између управљања знањем и одрживог развоја постао је посебно важан јер је, према Maravilhas & Martins (2019), знање главна покретачка снага индивидуалног, организационог и националног развоја. Сходно томе, потребно је нагласити да број научних радова у овој области бележи значајан пораст, управо услед растуће важности ове тематике. Ипак, упркос њеној релевантности, и даље постоји недостатак свеобухвне анализе фактора који утичу на ефикасност процеса управљања знањем, као и на перформансе и конкурентску позицију саме организације.

Многе организације, нарочито оне које послују у земљама у развоју, укључујући Србију, суочавају се са изазовима у развоју организационе културе и структуре засноване на знању, као и са недовољним ангажовањем менаџмента у активностима управљања знањем, ниским нивоом свести о његовим предностима и неразвијеним системима мотивације запослених. Као последица тога, формулисање интегрисане и кохерентне стратегије оријентисане ка знању представља кључни предуслов за ефикасно управљање знањем, које доприноси унапређењу иновативности и организационих перформанси (Archer-Brown & Kietzmann, 2018). Посебан проблем ових организација огледа се у чињеници да значајно више пажње посвећују идентификацији постојећег знања, него разумевању начина његовог стварања, задржавања и дељења (Argote & Ingram, 2000). Стога је за организације од суштинског значаја да осмисле и имплементирају активности које омогућавају ефикасно коришћење интерних капацитета за стварање вредности, уз јасан фокус на управљање знањем (Grant, 2002).

Полазећи од идентификованих теоријских и емпиријских недостатака, будући ток истраживања у оквиру докторске дисертације биће усмерен на развој и валидацију истраживачког модела и дефинисању одговарајућег методолошког оквира. Применом релевантних статистичких техника и аналитичких алата, предложени модел биће коришћен за анализу односа између кључних димензија управљања знањем и пословних

перформанси, на основу података прикупљених у производним и услужним организацијама у Републици Србији.

Сходно томе, предмет истраживања обухвата идентификацију и анализу кључних фактора управљања знањем, као и испитивање њиховог утицаја на пословне перформансе и конкурентску позицију организација које послују у Републици Србији. Фактори који ће бити укључени у модел изабрани су на основу њихове заступљености и значаја у постојећој литератури развијених земаља, а међу њима се издвајају:

- **Организациона култура.** Организациона култура обухвата систем норми, процедура, уверења и основних вредности које усмеравају понашање чланова организације у међусобним односима, као и у односима према релевантним стејкхолдерима (Cadorin et al., 2017). У условима динамичних тржишта и све комплекснијих захтева купаца, организације се подстичу да развијају културу оријентисану ка знању. Организациона култура сама по себи представља кључни покретач иновативних активности, при чему може подстаћи иновације и раст уколико је заснована на вредностима као што су креативност, флексибилност и разноликост, уз отвореност, поверење, одговорност, аутентичност и одрживост (Lam et al., 2021). Бројна емпиријска истраживања потврђују да организациона култура има значајан утицај на успешност примене пракси управљања знањем у оквиру организација (Rezaei et al., 2021; Aldulaimi, 2015). Истовремено, поједини аутори указују да културни обрасци могу представљати и озбиљне препреке процесима размене знања (McDermott & O'Dell, 2001). Стога је од посебне важности успостављање подстицајне организационе културе која охрабрује запослене на дељење знања, како унутар организације, тако и у оквиру сарадње са пословним партнерима.
- **Организациона структура.** Према Ghani et al. (2002), организациона структура представља кључни фактор успешности концепта управљања знањем, јер додељује радне и контролне улоге и интегрише активности унутар организације. Различити облици организационе структуре, прилагођени специфичним циљевима, утичу на оперативне процесе и перформансе кроз јасно дефинисање одговорности између филијала, одељења, радних група и појединаца. Управљање ресурсима, укључујући знање, не може бити ефикасно ако структура организације није адекватна (Claver-Cortés et al., 2007). Структура обликује комуникационе токове, локације за доношење одлука и ефикасност имплементације нових идеја, што има директан утицај на праксе управљања знањем (Zheng et al., 2009). Многи истраживачи анализирали су различите елементе организационог дизајна како би идентификовали компоненте неопходне за остваривање организационих циљева. Одређене оперативне структуре показују већу успешност у испуњавању специфичних задатака и циљева (Meijaard et al., 2005). На пример, централизација може подстицати иновације, промовисати креативност, повећавати задовољство запослених и омогућавати брже доношење одлука засновано на стручности. Ипак, високи степен централизације може ограничити интеракције и размену знања (Gold et al., 2001), стога неки аутори наглашавају предности децентрализоване структуре која омогућава мање формалан и отворенији приступ.
- **Организациона стратегија.** Организациона стратегија се односи на дугорочно планирање које компанија спроводи како би остварила своје најважније циљеве (Daft, 1995). Она обухвата дефинисање начина расподеле ресурса — финансијских, људских и материјалних — с циљем побољшања перформанси и обезбеђења одрживог развоја

предузећа. Приступ заснован на знању омогућава организацијама да развију стратегије за стицање конкурентске предности кроз ефикасно коришћење интерног знања ради постизања жељених резултата (Singh et al., 2021). У том контексту, знање представља кључни ресурс који омогућава предузећима да се успешно такмиче у динамичном пословном окружењу (Grant, 1996). Због тога многе организације сматрају управљање знањем стратешким ресурсом који им омогућава да превазиђу конкуренте и остваре дугорочну вредност (Bolisani & Bratianu, 2018).

- **Технолошка инфраструктура.** Технолошка инфраструктура представља важан фактор у економији заснованој на знању, јер омогућава ефикасно откривање, стварање и размену корисног знања (Ho et al., 2012). Управљање знањем показује најбоље резултате када је подржано информационо-комуникационим технологијама, што доводи до повећаног ангажовања запослених, боље комуникације и побољшаних финансијских перформанси организација (Alavi & Leidner, 2001). Технологија обухвата оквире, алате, методологије и системе који подржавају развој и размену знања (Chong et al., 2010), што је од суштинске важности за производњу робе и пружање услуга (Mentzas et al., 2001). Због тога је улагање у технолошку инфраструктуру кључно за успешну имплементацију пракси управљања знањем (Abubakar et al., 2019). Повезивањем информационих и комуникационих система, организације могу интегрисати раније изоловано знање и отклонити комуникационе баријере између одељења (Abubakar et al., 2019).

- **Лидерство** или ефикасан стил руковођења, заснован на подршци и посвећености менаџмента, води до међусобног поверења међу људима, промовише успешну имплементацију процеса управљања знањем и побољшава перформансе организације. Истраживање Politis (2001) открива да мотивационо и обзирно понашање лидера снажно промовише размену информација и знања међу менаџерима и подређенима. Када лидери наглашавају важност знања, то ствара окружење које омогућава запосленима у различитим секторима да развијају и деле своју стручност (Singh et al., 2021), позитивно утичући на организационе перформансе. Ефикасно лидерство подстиче отворену комуникацију и координацију између лидера и чланова њиховог тима, омогућавајући постизање циљева и оптималних резултата (Novak et al., 2020). На менаџерском нивоу, подршка супервизора игра кључну улогу у промоцији ефикасне размене знања и подстицању иновативног размишљања међу запосленима.

- **Поверење** и вредновање права запослених је неопходно у радном колективу, јер промовише ангажовање и независност, што заузврат побољшава развој и учење на радном месту (Torlak et al., 2021). Последњих година, како се организације све више пребацују на рад на даљину, изградња поверења је постала неопходна. Лидери унутар организација играју битну улогу у успостављању и неговању климе поверења (Hodzic et al., 2025). Фактори који побољшавају ширење знања путем повратних информација међу члановима тима укључују поверење на радном месту и разумевање важности управљања знањем од стране запослених који деле знање. Ово поверење не само да побољшава сарадњу већ и олакшава ефикасну имплементацију КМ процеса, доприносећи побољшаном радног учинка (Abubakar et al., 2019). Недостатак поверења на радном месту може повећати опортунистичко понашање и ометати размену знања, негативно утичући на организационе резултате (Wang, 2016).

- **Интелектуални капитал.** У претходним истраживањима наглашено је да су људи кључни за процес управљања знањем, јер знање првенствено постоји у главама људи (AlSondos, 2023). Организацијама су све више потребни добро образовани појединци

који поседују снажне вештине решавања проблема и могу доносити ефикасне одлуке. Људски капитал је посебан ресурс који је тешко реплицирати и процењује се кроз менаџерско искуство, радно искуство, образовање и обуку. Истраживачка студија коју су спровели Wang et al. (2014) потврдила је позитивне ефекте људског капитала и управљања знањем на финансијске и оперативне перформансе.

- **Организационо учење** обухвата когнитивне процесе и понашања која доприносе акумулацији знања, омогућавајући менаџерима доношење иновативних одлука (Abubakar et al., 2019). Управљање знањем подразумева управо неговање културе учења унутар организације, усмерене на стварање новог и искоришћавање постојећег знања ради остваривања конкурентске предности (Idrees et al., 2023; Ode & Ayavoo, 2020). Емпиријски докази указују на позитивну посредничку улогу организационог учења у односу између управљања знањем и радног учинка запослених (Jain & Moreno, 2015; Rawashdeh et al., 2021).

2.2. Циљ истраживања

Главни циљ овог истраживања биће дефинисање и развој модела, који ће омогућити идентификацију и анализу кључних организационих фактора управљања знањем у предузећима која послују на територији Републике Србије. Поред тога, постављени су и следећи специфични циљеви:

- Испитивање и анализа релевантности и ефикасности примене пракси управљања знањем у пословним организацијама у Републици Србији, са посебним освртом на контекст земље у развоју.
- Анализа и утврђивање односа између кључних фактора и пракси управљања знањем, као и процена њиховог утицаја на перформансе и одрживу конкурентску предност испитиваних организација.
- Подизање свести и скретање пажње надлежних лица у Републици Србији на значај интеграције управљања знањем, као механизма за побољшање продуктивности, ефикаснијег коришћења људских ресурса и постизање одрживог развоја.
- Развој препорука за интеграцију управљања знањем у стратешко планирање и организациону културу, са циљем подстицања зелених иновација и постизања дугорочне конкурентске предности.

На основу наведеног, може се закључити да ова студија има за циљ не само идентификацију кључних фактора и препрека у примени концепта управљања знањем у предузећима у Републици Србији, већ и формулисање препорука и смерница за његово успешно имплементирање.

2.3. Најзначајнија научна литература коришћена за дефинисање теме докторске дисертације

Полазна литература која је послужила као основа за ово истраживање односи се на проучавање утицаја концепта управљања знањем на организационе перформансе и корпоративни одрживи развој, као и на идентификацију кључних фактора који доприносе ефикаснијој имплементацији пракси управљања знањем у пословним организацијама.

Поред тога, пажња је посвећена и литератури која се бави методологијом и статистичком анализом података, укључујући испитивање корелационих односа између варијабли. У том контексту коришћени су алати као што су SPSS за обраду демографских података, Harman single factor тест за проверу могуће пристрасности, као и Partial Least Squares – Structural Equation Modelling (PLS-SEM) за развој и валидацију самог модела.

- Abbas, J. & Sağsan, M. (2019). Impact of knowledge management practices on green innovation and corporate sustainable development: A structural analysis. *Journal of Cleaner Production*, 229, 611-620. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.05.024>
- Abu-ALSondos, I. A. (2023). An empirical study of critical success factors in implementing knowledge management systems (KMS): The moderating role of culture. *Uncertain Supply Chain Management*, 11. <http://doi.org/1527-1538.10.5267/j.uscm.2023.7.016>
- Abu-ALSondos, I. A., Pangil, F., & Othman, S. Z. (2015). An empirical study on the effect of individual factors on tacit knowledge-sharing in the ICT sector. *International Journal of Management Studies*, 22(2), 1-16.
- Abubakar A. M., Elrehailb, H., Alatailatc, M. A., & Elc, A. (2019). Knowledge management, decision-making style and organizational performance. *Journal of Innovation & Knowledge* 4, 104-114. <https://doi.org/10.1016/j.jik.2017.07.003>
- Alavi, M., & Leidner, D. (2001). Knowledge management and knowledge management systems: Conceptual foundations and research issues. *MIS Quarterly*, 25(1), 107-136. <https://doi.org/10.2307/3250961>
- Aldulaimi, S. (2015). Exploring the Effect of Organizational Culture, Leadership and Strategy on Organizational Effectiveness with Mediating Effect of Knowledge Management. *International journal of economics, commerce and management*, 3(4), 1-19.
- Alshawabkeh, R., Rumman, A.A., Al-Abbadi, L., Abu-Rumman, A. (2020). The intervening role of ambidexterity in the knowledge management project success connection. *Problems and Perspectives in Management*, 18(3), 56-66. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.18\(3\).2020.05](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.18(3).2020.05)
- Archer-Brown, C., & Kietzmann, J. (2018). Strategic knowledge management and enterprise social media. *Journal of Knowledge Management*, Vol. 22, no. 6.
- Argote, L., & Ingram, P. (2000). Knowledge transfer: A basis for competitive advantage in firms. *Organizational Behaviour and Human Decision Processes*, Vol. 82, no.1,150-169.
- Azeem, M., Ahmed, M., Haider, S., & Sajjad, M. (2021). Expanding competitive advantage through organizational culture, knowledge sharing and organizational innovation. *Technology in Society*, 66. <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2021.101635>
- Baron, R. M. & Kenny, D. A.(1986). “The moderator-mediator variable distinction in social psychological research: Conceptual, strategic and statistical considerations”. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51 (6), 1173–1182.
- Baligh, H. H. (2006). *Organization Structures: Theory and Design, Analysis and Prescription*. Information and Organization Design Series, 5. Springer New York, 33-64. http://doi.org/10.1007/0-387-28317-X_2
- Bolisani, E., & Bratianu, C. (2018). The elusive definition of knowledge. In: *Emergent Knowledge Strategies: Knowledge Strategies: Strategic Thinking in Knowledge Management* (pp. 1-22). Cham: Springer International Publishing.

- Cadorin, E., Johansson, S.G., & Klofsten, M. (2017). Future developments for science parks: Attracting and developing talent. *Industry and Higher Education*, 31, 156-167. <http://doi.org/10.1177/0950422217700995>
- Campbell, B.A., Coff, R. & Kryscynski, D. (2012). Rethinking sustained competitive advantage from human capital. *The Academy of Management Review*, 37(3), 376-395. <http://dx.doi.org/10.5465/amr.2010.0276>
- Carless, S.A., Wearing, A.J., & Mann, L. A. (2000). Short Measure of Transformational Leadership. *Journal of Business and Psychology* 14, 389-405. <https://doi.org/10.1023/A:1022991115523>
- Chaithanapat, P., Punnakitikashem, P., Oo, N. C. K. K., & Rakthin, S. (2022). Relationships among knowledge-oriented leadership, customer knowledge management, innovation quality and firm performance in SMEs. *Journal of Innovation & Knowledge*, 7(1). <https://doi.org/10.1016/j.jik.2022.100162>
- Chamba-Rueda, L. M., Davila, G. A., & Pardo-Cueva, M. (2021). Quality management, knowledge creation, and innovation performance: Insights from Ecuador. *Latin American Business Review*, 24, 1-28. <https://doi.org/10.1080/10978526.2021.1997144>
- Chen, C. J., Huang, J. W., & Hsiao, Y. C. (2010). Knowledge management and innovativeness: the role of organizational climate and structure. *International Journal of Manpower*, 31(8), 848-870. <http://doi.org/10.1108/01437721011088548>
- Chiabrishvili, M., & Zaim, H. (2018). The role of knowledge management for long-term sustainability in Kuwait companies. *Middle East Journal of Management*, 5(4), 340-355. <https://doi.org/10.1504/MEJM.2018.095586>
- Choi, T., & Chandler, S. M. (2020). Knowledge vacuum: An organizational learning dynamic of how e-government innovations fail. *Government Information Quarterly*, 37(1), 101416. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2019.101416>
- Chong, C., Chong, S., & Lin, B. (2010). Organizational demographic variables and preliminary KM implementation success. *Expert Systems with Applications*, 37(10), 7243-7254. <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2010.04.003>
- Claver-Cortés, E., Zaragoza-Sáez, P., & Pertusa-Ortega, E. (2007). Organizational structure features supporting knowledge management processes. *Journal of Knowledge Management*, Vol. 11, no. 4, 45-57.
- Cohen, J. (1988). *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences* (2nd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203771587>
- Daft, R. L. (1995). *Organizational theory and design*. St. Paul: West Publishing Co.
- Darroch, J. (2005). Knowledge management, innovation and firm performance. *Journal of Knowledge Management*, 9(3), 101-115. <https://doi.org/10.1108/13673270510602809>
- Davenport, T., Long, D. W., & Beers, M. (1998). Successful knowledge management projects. *Sloan management review*, 39(2), 43-57.
- Demir, A., Budur, T., Omer, H. M., & Heshmati, A. (2023). Links between knowledge management and organisational sustainability: does the ISO 9001 certification have an effect?. *Knowledge Management Research & Practice*, 21(1), 183-196. <http://goi.org/10.1080/14778238.2020.1860663>

- Doherty, N., Champion, D., & Wang, L. (2010). An holistic approach to understanding the changing nature of organizational structure. *Information Technology and People*, 23(2), 116-135. <https://doi.org/10.1108/09593841011052138>
- Farida, I., & Setiawan, D. (2022). Business Strategies and Competitive Advantage: The Role of Performance and Innovation. *Journal of Open Innovation: Technology, Market and Complexity*, 8, 163. <https://doi.org/10.3390/joitmc8030163>
- Fernando, Y., Jabbour, C., & Wah, W. (2019). Pursuing green growth in technology firms through the connections between environmental innovation and sustainable business performance: does service capability matter? *Resources, conservation and recycling*, 141, 8 - 20.
- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50. <https://doi.org/10.1177/002224378101800104>
- Franke, G., & Sarstedt, M. (2019). Heuristics versus statistics in discriminant validity testing: a comparison of four procedures. *Internet Research*, 29(3), 430-447. <https://doi.org/10.1108/IntR-12-2017-0515>
- Fuller, C. M., Simmering, M. J., Atinc, G., Atinc, Y. and Babin, B. J. (2016). Common methods variance detection in business research. *Journal of Business Research*, 69 (8), 3192–3198. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2015.12.008>
- Gold A. H., Malhotra A., & Segars A. H. (2001). Knowledge management: An organizational capabilities perspective. *Journal of Management Information Systems*, 18(1), 185-214. <https://doi.org/10.1080/07421222.2001.11045669>
- Gorelick, C., & Tantawy-Monsou, B. (2005). For performance through learning, knowledge management is the critical practice. *The Learning Organization*, 12(2), 125-139.
- Ghani, K. A., Jayabalan, V., & Sugumar, M. (2002). Impact of advanced manufacturing technology on organizational structure. *The Journal of High Technology Management Research*, Vol. 13, no. 2, 157–175.
- Graha, A.N., Sudiro, A., Armanu, A., & Ratnawati, K. (2019). The role of knowledge management in organizational performance: case study of University of Malang, Indonesia. *Problems and perspectives in management*, 17(1), 230-243.
- Grant, R. M. (2002). *Contemporary strategy analysis. Concepts, techniques, and applications* (4th ed.). Boston: Blackwell Publishers.
- Grant, R. (1996). Toward a knowledge-based theory of the firm. *Strategic Management Journal*, 17, 109-122.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Babin, B. J., & Black, W. C. (2010). *Multivariate data analysis: A global perspective*. 7th Edition. NJ: Pearson Upper Saddle River.
- Hair, J. F., Hult, T., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2022). *A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling (PLS-SEM)* (3rd ed.). Thousand Oaks: Sage.
- Hair Jr, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., Sarstedt, M., Danks, N. P., & Ray, S. (2021). *Partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM) using R: A workbook*.
- Henseler, J., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2015). A new criterion for assessing discriminant validity in variance-based structural equation modeling. *Journal of the academy of marketing science*, 43(1), 115-135. <https://doi.org/10.1007/s11747-014-0403-8>

- Ho, L.-A., Kuo, T.-H., & Lin, B. (2012). How social identification and trust influence organizational online knowledge sharing. *Internet Research*, Vol. 22, No. 1, 4-28. <https://doi.org/10.1108/10662241211199942>
- Hodzic, N., Efendic, A., & Kapo, A. (2025). Team effectiveness in a virtual environment: the role of trust and knowledge sharing. *Strategic Management-International Journal of Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management*. <https://doi.org/10.5937/StraMan2400017H>
- Hosseini, M. R., Tahsildari, H., Hashim, M. T., & Tareq, M. A. (2014). The impact of people, process and technology on knowledge management. *European Journal of business and Management*, 6(28), 230-241.
- Hsu, Y. H., & Fang, W. (2009). Intellectual capital and new product development performance: The mediating role of organizational learning capability. *Technological Forecasting & Social Change*, 76, 664-677. <http://doi.org/10.1016/j.techfore.2008.03.012>
- Huang, J. W., & Li, Y. H. (2017). Green innovation and performance: The view of organizational capability and social reciprocity. *Journal of Business Ethics*, 145, 309-324. <https://doi.org/10.1007/s10551-015-2903-y>
- Idrees, H., Xu, J., Haider, S. A., & Tehseen, S. (2023). A systematic review of knowledge management and new product development projects: trends, issues, and challenges. *Journal of Innovation & Knowledge*, 8(2), 100350. <https://doi.org/10.1016/j.jik.2023.100350>
- Imran, M. K., Ilyas, M., Aslam, U., & Rahman, U. U. (2016). Organizational learning through transformational leadership. *The Learning Organization*, 23(4), 232-248. <http://doi.org/10.1108/TLO-09-2015-0053>
- Islam, M. Z., Jasimuddin, S. M., & Hasan, I. (2015). Organizational culture, structure, technology infrastructure and knowledge sharing. Empirical evidence from MNCs based in Malaysia. *VINE Emerald Group Publishing Limited*, 45(1), 67-88. <https://doi.org/10.1108/VINE-05-2014-0037>
- Jain, A., & Moreno, A. (2015). Organizational learning, knowledge management practices and firm's performance: An empirical study of a heavy engineering firm in India. *The Learning Organization*, 22(1), 14-39. <http://doi.org/10.1108/TLO-05-2013-0024>
- Jiang, Y. (2025). Why do employees (not) share innovative knowledge, and how does this sharing influence career interest?. *Knowledge Management Research & Practice*, 23(1), 26-39. <https://doi.org/10.1080/14778238.2022.2136547>
- Karasneh, A. (2019). Reinforcing innovation through knowledge management: Mediating role of organizational learning. *Interdisciplinary Journal of Information, Knowledge and Management*, 14, 235-252. <https://doi.org/10.28945/4427>
- Kimpah, J., Ibrahim, H. I., Rothmann, S., & Jaaffar, A. H. (2023). Participative decision-making, autonomy, and creative performance: Evidence of match-up employee relations between engineers and managers. *Serbian Journal of Management*, 18(2), 331-351. <https://doi.org/10.5937/sjm18-38188>
- Kock, N. (2015). Common method bias in PLS-SEM: A full collinearity assessment approach. *International Journal of e-Collaboration*, 11(4), 1-10. <https://doi.org/10.4018/ijec.2015100101>
- Koellinger, P. (2008). The relationship between technology, innovation, and firm performance—empirical evidence from e-business in Europe. *Research Policy*, 37(8), 1317-1328. <http://doi.org/10.1016/j.respol.2008.04.024>

- Kokkaew, N., Jokkaw, N., Peansupap, V., & Wipulanusat, W. (2022). Impacts of human resource management and knowledge management on non-financial organizational performance: Evidence of Thai infrastructure construction firms. *Ain Shams Engineering Journal*, 13, 101750. <https://doi.org/10.1016/j.asej.2022.101750>
- Krsteska, K., Arian, C. L., Mitrevski, V., & Smilevski, C. (2023). Leadership styles, organizational learning and organizational competitiveness: evidence from the Republic of North Macedonia. *Serbian Journal of Management*, 18(2), 295-314. <https://doi.org/10.5937/sjm18-43019>
- Lam, L., Nguyen, P., Le, N., Tran, K. (2021). The Relation among Organizational Culture, Knowledge Management, and Innovation Capability; Its Implication for Open Innovation. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 7, 66. <https://doi.org/10.3390/joitmc7010066>
- Lee, H., & Choi, B. (2003). Knowledge management enablers, processes, and organizational performance: an integrative view and empirical examination. *Journal of Management Information Systems*, 20(1), 179-228.
- Li, D., Zheng, M., Cao, C., Chen, X., Ren, S., & Huang, M. (2017). The impact of legitimacy pressure and corporate profitability on green innovation: evidence from China top 100. *Journal of Cleaner Production*, 141, 41 - 49.
- Liao, S., & Wu, C. (2009). The Relationship among Knowledge Management, Organizational Learning, and Organizational Performance. *International Journal of Business and Management*, 4(4).
- Lucas, M. (2010). Understanding environmental management practices: integrating views from strategic management and ecological economics. *Business Strategy and the Environment*, 19, 543 - 556, <https://doi.org/10.1002/bse.662>.
- Lynch R. (1997). *Corporate Strategy*. Pitman Publishing.
- Mahfodh, A., & Obeidat, A. (2020). Knowledge sharing tools and their impact on enhancing organizational performance. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 10(9), 91-112. <http://dx.doi.org/10.6007/IJARBS/v10-i9/7708>
- Maravilhas, S., & Martins, J. (2019). Strategic knowledge management in a digital environment: tacit and explicit knowledge in Fab Labs. *Journal of business research*, 353 - 359.
- McDermott, R., & O'Dell, C. (2001). Overcoming cultural barriers to sharing knowledge . *Journal of Knowledge Management*, Vol. 5, no. 1, 76-85.
- Mehta, A. M., & Tariq, M. (2020). An Institution Based View Towards Innovation Strategy and Knowledge Management in the European Region. *Journal of Management Information and Decision Sciences*, 23 (4), 223-228.
- Meijaard, J., Brand, M. J., & Mosselman, M. (2005). Organizational structure and performance in Dutch small firms. *Small Business Economics*, 25, 83-96. <http://doi.org/10.1007/s11187-005-4259-7>
- Mentzas, G., Apostolou, D., Young, R., & Abecker, A. (2001). Knowledge networking: a holistic solution for leveraging corporate knowledge. *Journal of Knowledge Management*, 5(1), 94-107. <https://doi.org/10.1108/13673270110384446>

- Mitrovic, Z., Obradovic, V., & Suknovic, M. (2018). Knowledge management in the Public sector - The case of Serbian Local Government. *Serbian Journal of Management*, 13(2), 293-309. <https://doi.org/10.5937/sjm13-15037>
- Molina, L. M., Llorens-Montes, J., & Ruiz-Moreno, A. (2007). Relationship between quality management practices and knowledge transfer. *Journal of Operations Management*, 25(3), 682–701. <https://doi.org/10.1016/j.jom.2006.04.007>
- Nauman, S., Zheng, C., & Basit, A. A. (2024). Supervisor knowledge hiding's impact on employee creativity: implications for thriving at work and future career. *Knowledge Management Research & Practice*, 23(1), 40–51. <https://doi.org/10.1080/14778238.2024.2334455>
- Nikabadi, M.S., Bagheri, S., & Mohammadi-Hoseini, S.A. (2016). Effects of knowledge management strategy and organizational learning capability on innovation-driven performance in an oil company. *Knowledge Management & E-Learning: An International Journal*, 8(2), 334-355.
- Nonaka, I., & Takeuchi, H. (1995). *The knowledge-creating company: How Japanese companies create the dynamics of innovation*. Oxford University.
- Nonaka, I., von Krogh, G., & Voelpel, S. (2006). Organizational knowledge creation theory: evolutionary paths and future advances. *Organization Studies*, 27(8), 1179-1208.
- Nouri, B. A., Ghorbani, R., & Soltani, M. (2017). The effect of knowledge management on organizational innovation with the mediating role of organizational learning (case study: Agricultural Bank in Iran). *Journal of Applied Economics and Business Research*, 7(3), 194-211.
- Novak, A., Breznik, K., & Natek, S. (2020). How leaders can initiate knowledge management in organizations: role of leadership style in building knowledge infrastructure. *Human Systems Management*, 39(1), 37-50. <http://doi.org/10.3233/HSM-190596>
- Ode, E., & Ayavoo, R. (2020). The mediating role of knowledge application in the relationship between knowledge management practices and firm innovation. *Journal of Innovation & Knowledge*, 5(3), 210-218. <https://doi.org/10.1016/j.jik.2019.08.002>
- Ogunmokun, O. A., Eluwole, K. K., Avci, T., Lasisi, T. T., & Ikhida, J. E. (2020). Propensity to trust and knowledge sharing behavior: an evaluation of importance-performance analysis among Nigerian restaurant employees. *Tourism Management Perspectives*, 33, 100590. <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2019.100590>
- Pacheco, G. V., Castillo, A. E., Manotas, E. N., & Arevalo, O. (2022). Analysis of the knowledge management in industrial exporting SMEs. *Procedia Computer Science*, 203, 476-480. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2022.07.065>
- Park, H., Ribière, V., & Schulte, W. (2004). Critical attributes of organizational culture that promote knowledge management technology implementation success. *Journal of Knowledge Management*, 8(3), 106-117. <https://doi.org/10.1108/13673270410541079>
- Park, J. G., & Lee, J. (2014). Knowledge sharing in information systems development projects: explicating the role of dependence and trust. *International Journal of Project Management*, 32(1), 153-165. <https://doi.org/10.1016/j.ijproman.2013.02.004>
- Pepple, D., Makama, C., & Okeke, J. P. (2022). Knowledge management practices: A public sector perspective. *Journal of Business Research*, 153, 509-516. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2022.08.041>

- Politis, J.D. (2001). The relationship of various leadership styles to knowledge management. *Leadership & organization development Journal*, 22, 354-364. <http://dx.doi.org/10.1108/01437730110410071>
- Rawashdeh, A. M., Almasarweh, M. S., Alhyasat, E. B., & Rawashdeh, O.M. (2021). The relationship between the Quality Knowledge Management and Organizational Performance via the mediating role of Organizational Learning. *International Journal for Quality Research*, 15(2), 373-386. <http://doi.org/10.24874/IJQR15.02-01>
- Rezaei, F., Khalilzadeh, M., & Soleimani, P. (2021). Factors Affecting Knowledge Management and Its Effect on Organizational Performance: Mediating the Role of Human Capital. *Advances in Human-Computer Interaction*. <https://doi.org/10.1155/2021/88575722-13>
- Ririh, K. R., Machfud, M., Anggraeni, E., & Rochman, N. T. (2024). The impact of knowledge vacuum to innovation process during public research organizations merger. *Serbian Journal of Management*, 19(2), 373-391. <https://doi.org/10.5937/sjm19-48504>
- Rossiter, W., & Smith, D. (2018). Green innovation and the development of sustainable communities: the case of Blueprint Regeneration's Trent Basin development. *The International Journal of Entrepreneurship and Innovation*, 19, 21 - 32.
- Ryan, S. D., & Prybutok, V. R. (2001). Factors affecting knowledge management technologies: a discriminative approach, *Journal of Computer Information Systems*, 41(3), 31-37. <https://doi.org/10.1080/08874417.2001.11647019>
- Schminke, M., Ambrose, M. L., & Cropanzano, R. S. (2000). The effect of organizational structure on perceptions of procedural fairness. *Journal of applied psychology*, 85, 294-304. <http://doi.org/10.1037//0021-9010.85.2.294>
- Shamim, S., Cang, S., & Yu, H. (2019). Impact of knowledge oriented leadership on knowledge management behaviour through employee work attitude. *The International Journal of Human Resource Management*, 30(16), 2387-2417. <https://doi.org/10.1080/09585192.2017.1323772>
- Singh, S. & Chakraborty, A. (2024). Educators' learning experiences and intention to use online learning management systems' platforms: a perceptual study. *Serbian Journal of Management*, 19(2), 319-337. <https://doi.org/10.5937/sjm19-45512>
- Singh, S. K. (2008). Role of leadership in knowledge management. *Journal of Knowledge Management*, 12(4), 3-15. <http://doi.org/10.1108/13673270810884219>
- Singh, S.K., Gupta, S., Busso, D., & Kamboj, S. (2021). Top management knowledge value, knowledge sharing practices, open innovation and organizational performance. *Journal of Business Research* 128, 788-798. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.04.040>
- Strese, S., Meuer, M.W., Flatten, T.C., & Brettel, M. (2016). Organizational antecedents of cross-functional cooperation: The impact of leadership and organizational structure on cross-functional cooperation. *Industrial Marketing Management*, 53, 42-55. <https://doi.org/10.1016/j.indmarman.2015.11.006>
- Takaishi, K., Sekiguchi, K., Kono, H., & Suzuki, S. (2019). Interactive effects of work autonomy and proactive personality on innovative behavior. *Asian Business Research*, 4(1), 6-16.
- Torlak, N.G., Demir, A., & Budur, T. (2021). Decision-making, leadership and performance links in private education institutes. *Rajagiri Management Journal*, 16(1), 63-85. <http://doi.org/10.1108/RAMJ-10-2020-0061>

- Tseng, C. C. (2010). The effects of learning organization practices on organizational commitment and effectiveness for small and medium sized enterprises in Taiwan. A dissertation, Faculty of the Graduate School of the University of Minnesota, Minneapolis, MN.
- Ugwu, C. I., & Onyancha, O. B. (2019). Organizational factors and knowledge management applications to user-centred services in federal university libraries in Nigeria. *Journal of Librarianship and Information Science*, 51(1), 275-288. <https://doi.org/10.1177/0961000617726124>
- Valaei, N., & Rezaei, S. (2017). Does Web 2.0 utilisation lead to knowledge quality, improvisational creativity, compositional creativity, and innovation in small and medium-sized enterprises? A sense-making perspective. *Technology Analysis & Strategic Management*, 29(4), 381-394. <http://dx.doi.org/10.1080/09537325.2016.1213806>
- Valaei, N., Nikhashemi, S. R., & Javan, N. (2017). Organizational factors and process capabilities in a KM strategy: toward a unified theory, *Journal of Management Development*, 36(4), 560-580. <https://doi.org/10.1108/JMD-04-2016-0057>
- Wang, J. (2016). Knowledge creation in collaboration networks: Effects of tie configuration. *Research Policy*, 45(1), 68-80. <http://dx.doi.org/10.1016/j.respol.2015.09.003>
- Wang, S., & Noe, R. A. (2010). Knowledge sharing: A review and directions for future research. *Human Resource Management Review*, 20(2), 115-131. <http://doi.org/10.1016/j.hrmr.2009.10.001>
- Wang Z. (2025). Linking innovative knowledge sharing and employees' innovative behaviour: the mediating role of thriving at work, *Knowledge Management Research & Practice*, 23(1), 52-62, <http://doi.org/10.1080/14778238.2023.2261411>
- Wang, Z., Wang, N., & Liang, H. (2014). Knowledge sharing, intellectual capital and firm performance. *Management Decision*, 52(2), 230-258. <http://dx.doi.org/10.1108/MD-02-2013-0064>
- Wee, J. C. N., & Chua, A. Y. K. (2013). The peculiarities of knowledge management processes: The case of Singapore. *Journal of Knowledge Management*, 17(6), 958-972.
- Wijethilake, C. (2017). Proactive sustainability strategy and corporate sustainability performance: the mediating effect of sustainability control systems. *Journal of environmental management*, 196, 569 - 582.
- Wong, K. Y. (2005). Critical success factors for implementing knowledge management in small and medium enterprises. *Industrial Management & Data Systems*, 105(3), 261-279. <https://doi.org/10.1108/02635570510590101>
- Xie, X., Huo, J., & Zou, H. (2019). Green process innovation, green product innovation, and corporate financial performance: A content analysis method. *Journal of Business Research*, 101, 697 - 706, <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.01.010>
- Yang L.-R., Chen J.-H., & Wang, H.-W. (2012). Assessing impacts of information technology on project success through knowledge management practice. *Automation in Construction*, 22, 182-191. <https://doi.org/10.1016/j.autcon.2011.06.016>
- Yu, S., Abbas, J., Alvarez-Otero, S., & Cherian, J. (2022). Green knowledge management: Scale development and validation. *Journal of Innovation & Knowledge*, 7(4), 100244. <https://doi.org/10.1016/j.jik.2022.100244>

- Yusr, M., Mokhtar, S., Othman, A., & Sulaiman, Y. (2017). Does interaction between TQM practices and knowledge management processes enhance the innovation performance? *International Journal of Quality & Reliability Management*, 34(7), 955-974. <https://doi.org/10.1108/IJQRM-09-2014-0138>
- Zack, M. H. (1999). Developing a knowledge strategy. *California management review*, 41(3), 125-145.
- Zaim, H., Muhammed, S., & Tarim, M. (2019). Relationship between knowledge management processes and performance: Critical role of knowledge utilization in organizations. *Knowledge Management Research & Practice*, 17(1), 24-38. <https://doi.org/10.1080/14778238.2018.1538669>
- Zehir, C., Ertosun, Ö.G., Zehir, S., & Müceldili, B. (2011). The effects of leadership styles and organizational culture over firm performance: Multi-national companies in istanbul. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 24, 1460-1474. <http://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.09.032>
- Zheng, W., Yang, B., & McLean, G. N. (2009). Linking organizational culture, structure, strategy, and organizational effectiveness: mediating role of knowledge management. *Journal of Business Research*, 63(7), 763-771. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2009.06.005>
- Zulfqar, A., Valcke, M., Hussain, B., & Devos, G. (2022). Analyzing the relationship between transformational leadership and participative decision making with related outcomes at Pakistani higher education. *Journal of Education and Social Studies*, 3(3), 300-310.

2.4. Полазни модели истраживања и основне хипотезе

Полазне хипотезе, којима је дефинисан предмет истраживања, произашле су из анализе литературе и прегледа ранијих истраживања из дефинисане области. Стога, на основу наведених циљева истраживања, могу се дефинисати следеће хипотезе, које представљају основни оквир за истраживање у овом раду.

H₀: Могуће је применом методе статистичког моделовања утврдити кључне организационе факторе управљања знањем и њихов индиректан утицај на перформансе организације.

На основу почетне хипотезе дефинисане су и остале, којима се тестира утицај појединих фактора на праксу управљања знањем.

H₁: Организациона култура показује позитиван и статистички значајан утицај на активности управљања знањем у организацијама.

H₂: Организациона структура показује позитиван и статистички значајан утицај на активности управљања знањем у организацијама.

H₃: Организациона стратегија показује позитиван и статистички значајан утицај на активности управљања знањем у организацијама.

H₄: Технолошка инфраструктура показује позитиван и статистички значајан утицај на активности управљања знањем у организацијама.

H₅: Стил руковођења показује позитиван и статистички значајан утицај на активности управљања знањем у организацијама.

X₆: Поверење међу запосленима показује позитиван и статистички значајан утицај на активности управљања знањем у организацијама.

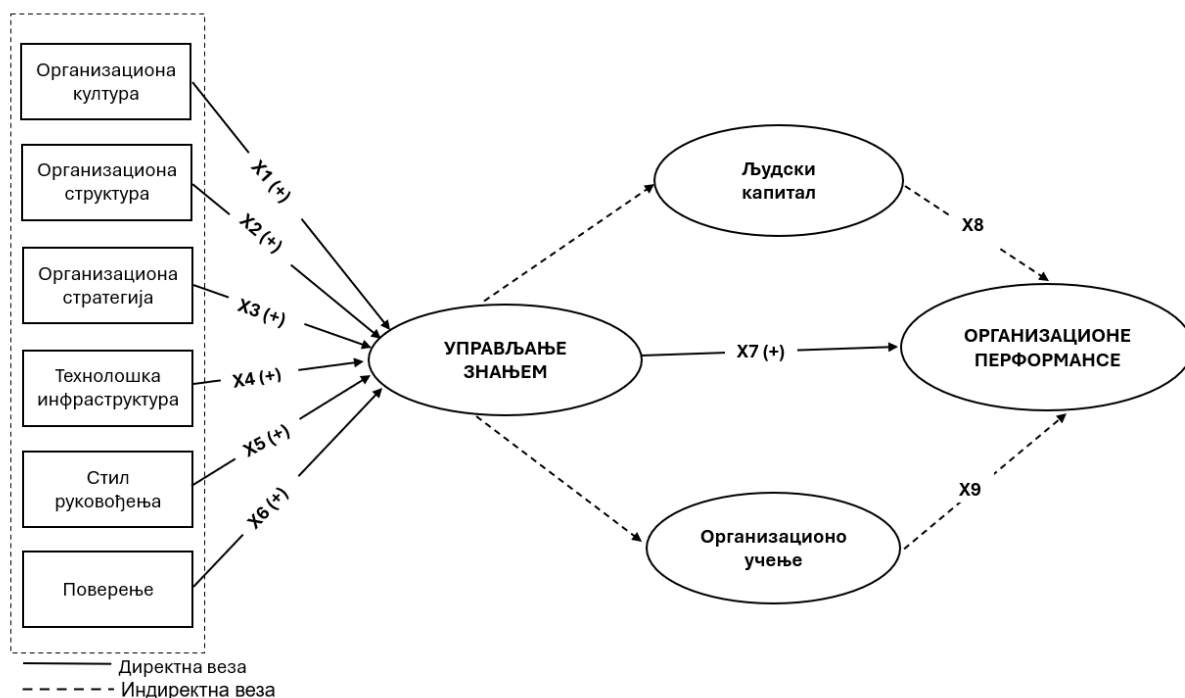
Имајући у виду раније доказан позитиван утицај свих анализираних фактора и наведених елемената процеса управљања знањем на организационе перформансе, предлаже се хипотеза:

X₇: Активности управљања знањем показују позитиван и статистички значајан утицај на организационе перформансе.

X₈: Људски капитал има медијаторску улогу у односу између активности управљања знањем и организационих перформанси.

X₉: Организационо учење има медијаторску улогу у односу између управљања знањем и организационих перформанси.

Полазне предложене хипотезе доводе до развоја концептуалног модела 1, који је приказан на слици 1.



Слика 1. Предложени модел истраживања 1

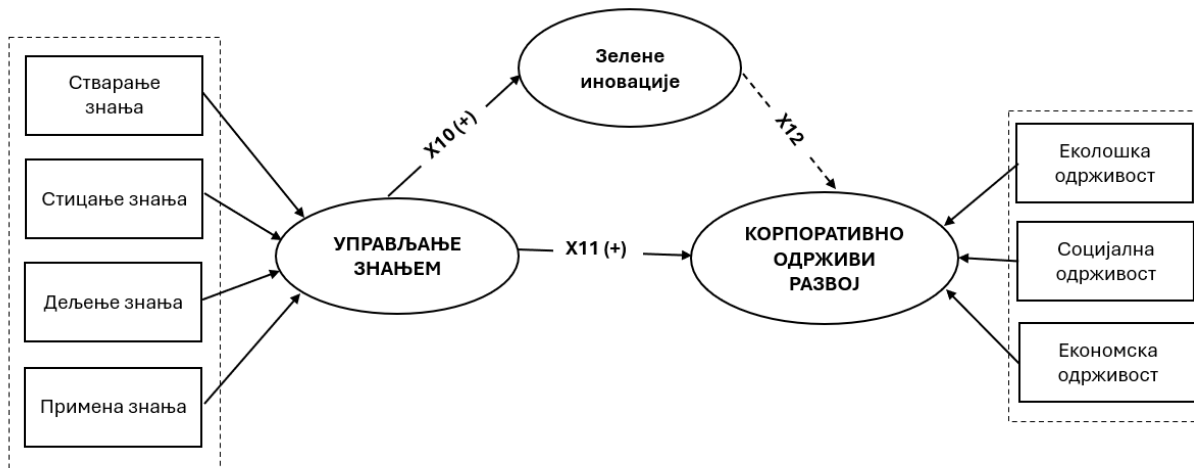
Правилна примена принципа управљања знањем поспешује иновативне активности у организацији, али и доприноси одрживости пословања и постизања циљева одрживог развоја. Тако се предлажу и следеће хипотезе:

X₁₀: Управљање знањем показују позитиван и статистички значајан утицај на остваривање концепта зелених иновација.

X₁₁: Управљање знањем показују позитиван и статистички значајан утицај на остваривање циљева одрживог развоја.

X_{12} : Управљање знањем показују позитиван и статистички значајан утицај на остваривање циљева одрживог развоја, индиректно преко примене концепта зелених иновација.

Такође, наведене предложене хипотезе доводе до развоја концептуалног модела 2, који је приказан на слици 2.



Слика 2. Предложени модел истраживања 2

2.5. Научне методе истраживања

За успешну реализацију циљева и верификацију постављених хипотеза у оквиру докторске дисертације, истраживање ће почети анализом релевантне литературе која ће подржати формулисане хипотезе пружањем теоријских сазнања и концептуалних оквира. Након тога, примењиваће се методе прикупљања података, као и методе логичког расуђивања и научне анализе. Основне методе научног истраживања које ће бити коришћене обухватају следеће:

- Метод испитивања – Анкетни метод у виду писане анкете. За потребе истраживања бити дизајниран упитник са затвореним питањима на основу сличних истраживања доступних у научној литератури. Овај метод прикупљања података биће коришћен због релативно бржег прикупљања великог броја информација. Посебан упитник биће састављен за потребе испитивања запослених, као и онај који би испитивао ставове менаџера у испитиваним организацијама. За оцену добијених одговора биће коришћена Ликертова скала са пет тачака, у распону од 1 (у потпуности се не слажем) до 5 (у потпуности се слажем).
- Статистички метод за обраду података.
- Метод моделирања.

Да би се успешно реализовао предмет истраживања примениће се специјалне статистичке методе:

- Partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM), као метода за обраду и анализу података и то кроз две фазе:

- 1) Процена модела мерења и процена коефицијента односа да би доказали однос између варијабли. Затим, прорачун стандардне девијације да би се утврдила евентуална одступања појединачних података као и коефицијент варијације као релативну меру дисперзије модела; и
- 2) Структурни модел, који представља односе између латентних променљивих.

На самом крају, од посебних метода биће коришћене и следеће посебне методе:

- Индуктивна и дедуктивна метода закључивања;
- Посебне методе апстракције, генерализације и специјализације;
- Компарација.

Очекивани научни допринос

Очекује се да научни допринос будућег рада обухвати следеће аспекте:

- На основу прикупљених података од запослених, биће идентификовани кључни организациони фактори (као што су структура, култура, стратегија и други) који позитивно утичу и подстичу примену принципа управљања знањем.
- На основу одговора менаџера на различитим хијерархијским нивоима, биће утврђено у којој мери принципи управљања знањем доприносе примени концепта зелених иновација у посматраним организацијама, као и остваривању циљева одрживог развоја.
- Научна заједница и шира јавност биће информисани о томе у којој мери организације у Републици Србији примењују и интегришу концепт управљања знањем у своју стратешку перспективу и како тај приступ доприноси побољшању пословних перформанси и одрживом развоју.

Утврђивање кључних фактора који доприносе успешној имплементацији управљања знањем омогућиће скретање пажње на добре праксе, али и на постојеће баријере које отежавају формулисање и спровођење организационих стратегија заснованих на знању.

Студија ће такође бити корисна практичарима и академицима пружањем систематизованог прегледа истраживачких питања и фактора у вези са управљањем знањем, пружајући основу за развој будућих теоријских и практичних истраживања. Очекује се да ће ова докторска дисертација пружити смернице за практичаре, академике и креаторе пословне политике у дизајнирању стратегија заснованих на знању, са циљем подршке међународном пословном расту у дигиталној ери.

2.6. План истраживања и структура рада

План истраживања

План истраживања, који одређује ток рада на дисертацији, састоји се из следећих фаза:

- Проучавање релевантних извора литературе;

- Прикупљање података путем упитника од менаџера и запослених у производним и услужним предузећима у Републици Србији;
- Статистичка обрада коришћењем PLS-SEM технике и Фази квалитативне компаративне анализе (fsQCA).
- Дискусија добијених резултата, извођење закључака и давање препорука за побољшање управљања знањем у складу са добијеним подацима.

Структура рада

1. Уводна разматрања
 - 1.1. Значај и сложеност предмета истраживања
 - 1.2. Циљеви истраживања
 - 1.3. Хипотезе истраживања
 - 1.4. Научне методе истраживања
 - 1.5. Очекивани научни допринос
2. Преглед литературе
 - 2.1. Теоријски оквир управљања знањем: концепти, дефиниције и развој теорије.
 - 2.2. Организациони фактори управљања знањем:
 - 2.2.1. Организациона култура
 - 2.2.2. Организациона структура
 - 2.2.3. Организациона стратегија
 - 2.2.4. Технолошка инфраструктура
 - 2.2.5. Стил руковођења
 - 2.2.6. Поверење
 - 2.3. Праксе управљања знањем и њихов утицај на организационе перформансе, иновације и одрживи развој.
 - 2.4. Примена концепта зелених иновација и одрживог развоја у контексту управљања знањем.
 - 2.5. Истраживачки јаз: идентификација недостатака у постојећој литератури.
3. Методологија истраживања
 - 3.1. Опис истраживачког приступа и дизајна студије.
 - 3.2. Развој истраживачког модела и операционализација варијабли.
 - 3.3. Опис узорка и начина прикупљања података
 - 3.4. Примена статистичких метода и алата:
 - 3.4.1. SPSS за обраду демографских података
 - 3.4.2. Harman single factor тест за проверу пристрасности
 - 3.4.3. PLS-SEM за развој и валидацију модела
 - 3.4.4. Примена fsQCA методе.
4. Резултати и анализа
 - 4.1. Опис прикупљених података и демографских карактеристика узорка.
 - 4.2. Испитивање корелационих односа између кључних организационих фактора и активности управљања знањем.
 - 4.3. Тестирање хипотеза и утврђивање утицаја фактора на:
 - Практичну примену управљања знањем

- Концепт зелених иновација
- Организационе перформансе и одрживи развој

5. Дискусија

- 5.1. Компарација добијених резултата са постојећом литературом.
- 5.2. Идентификација добрих пракси и постојећих баријера у применама управљања знањем.
- 5.3. Тумачење резултата у контексту организација у развоју, посебно у Србији.

6. Практичне и теоријске импликације

- 6.1. Препоруке за практичаре и менаџере у примени концепта управљања знањем.
- 6.2. Теоријске импликације истраживања и надоградња постојећих теорија
- 6.3. Формулисање смерница за дизајн стратегија заснованих на знању и подршку међународном пословном расту.

7. Закључак

- 7.1. Сумирање главних резултата и доприноса истраживања.
- 7.2. Потврда испуњења циљева дисертације.
- 7.3. Ограничења истраживања и предлози за будућа истраживања.

8. Литература

9. Биографија

Напомена: Могуће су мање модификације у складу са добијеним резултатима истраживања.

3. Закључак и предлог

Анализом података из пријаве теме за израду докторске дисертације кандидаткиње Санеле Голубовић Корчоне, студенткиње докторских студија на Техничком факултету у Бору, Универзитета у Београду, Комисија закључује да кандидаткиња испуњава све законске услове за израду предложене докторске дисертације, а такође сматра да је предложена тема актуелна и адекватна за израду докторске дисертације.

Имајући у виду све наведено, Комисија предлаже Наставно-научном већу Техничког факултета у Бору, Универзитета у Београду, да кандидаткињи Санели Голубовић Корчоне одобри израду докторске дисертације под називом: „МОДЕЛОВАЊЕ УТИЦАЈА ОРГАНИЗАЦИОНИХ ФАКТОРА НА УПРАВЉАЊЕ ЗНАЊЕМ, ПЕРФОРМАНСЕ И ОДРЖИВО ПОСЛОВАЊЕ КОМПАНИЈА“ у оквиру уже научне области Инжењерски менаџмент, за коју Технички факултет у Бору има акредитоване докторске студије.

За ментора докторске дисертације предлаже се проф. др Милица Величковић, редовни професор Техничког факултета у Бору, Универзитета у Београду, која испуњава све Законом предвиђене услове (већи број радова публикованих у часописима са SCI листе).

У Бору, април 2026. године

Чланови Комисије

Проф. Др Снежана Урошевић
Универзитет у Београду, Технички факултет у Бору

Проф. Др Иван Јовановић
Универзитет у Београду, Технички факултет у Бору

Проф. Др Дејан Петровић
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука